

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Національного університету

охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика, професор




Наталія САВИЧУК

вересня 2024 року

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів

дисертації Демидас Олени Василівни

**«Клініко-неврологічні, нейропсихологічні та параклінічні характеристики у
пацієнтів з виразковою хворобою дванадцятипалої кишки»**

**що подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі
знань 22 «Охорона здоров'я», за спеціальністю 222 « Медицина »**

Призначені наказом Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика від «27» 08 2024 №3275 голова та рецензенти, а саме:

Голова – Волосовець Антон Олександрович, завідувач кафедри медицини невідкладних станів НУОЗ України імені П.Л. Шупика, доктор медичних наук, доцент.

Рецензент: Трищинська Марина Анатоліївна; завідувач кафедри неврології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л.Шупика, доктор медичних наук, професор;

Рецензент: Насонова Тетяна Іванівна, доктор медичних наук, професор кафедри неврології НУОЗ України імені П.Л. Шупика

розглянувши дисертацію Демидас Олени Василівни на тему:

«Клініко-неврологічні, нейропсихологічні та параклінічні характеристики у пацієнтів з виразковою хворобою дванадцятипалої кишки» (тему дисертації затверджено рішенням Вченої ради Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика «12» грудня 2018 (протокол № 10), наукові публікації, в яких висвітлено основні наукові результати, а також за результатами фахового семінару профільних кафедр неврології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика від

«30» 08 2024 (протокол № 8/2), ухвалили:

1. Актуальність теми дисертації.

Виразкова хвороба (ВХ) - багатофакторне та складне захворювання, викликане дисбалансом захисних та агресивних факторів (ендогенних та екзогенних). Незважаючи на досягнення останніх років, вона, як і раніше, є причиною значної смертності та виникнення клінічних проблем. За останні десятиліття розуміння ВХ сильно змінилося з відкриттям інфекції *Helicobacter pylori*. Однак це захворювання продовжує залишатися проблемою через побічні ефекти, частоту рецидивів при використанні різних противиразкових препаратів та швидку появу резистентності до антимікробних препаратів при сучасних методах лікування *H. pylori*.

Враховуючи зазначене, дослідження патогенетичного значення соматоневрологічних взаємовідносин при виразковій хворобі дванадцятипалої кишки є актуальним, як для удосконалення діагностики, так і щодо оптимізації підходів до терапевтичної практики, з урахуванням участі нервової системи в патогенезі патологічного процесу.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота виконана у відповідності з індивідуальним планом аспіранта.

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів.

Дана дисертаційна робота є самостійно виконаним дослідженням здобувача. Дисертантом спільно з науковим керівником професором Ткаченко Оленою Василівною проведений вибір напрямку дослідження, сформульовані мета та завдання, визначена тема дисертації, визначені групи хворих для проведення досліджень. Автор самостійно проаналізувала сучасну літературу з проблеми, що вивчається, здійснила інформаційний та патентний пошук, збір та обробку отриманого матеріалу, сформувала первинну базу даних у програмі Microsoft Excel, провела статистичний аналіз з використанням програми «STATISTICA 6.0». Комплексне клініко-неврологічне та нейропсихологічне дослідження, аналіз результатів клініко- лабораторних та клініко-інструментальних досліджень проведений безпосередньо здобувачем. Дисертантом власноруч написано всі розділи дисертації, сформульовано основні положення і висновки, підготовлено до друку публікації результатів дослідження.

4. Ступінь достовірності результатів проведених досліджень, висновків та рекомендацій, що викладені у дисертації.

Дослідження проводилось з дотриманням основних біоетичних положень Конвенції Ради Європи про права людини та біомедицину, Гельсінської декларації Всесвітньої медичної асоціації про етичні принципи проведення наукових медичних досліджень за участі людини, Настанови з клінічних досліджень та наказів МОЗ України. Наукові положення, висновки та рекомендації, які викладені в роботі, отримані на достатньому фактичному матеріалі. Достовірність даних підтверджена, окрім достатнього обсягу спостережень, використанням

надійних статистичних методів обробки та аналізу даних.

5. Наукова новизна одержаних результатів дослідження.

Вперше на основі даних комплексного клініко-параклінічного дослідження (яке включає клініко-неврологічні, нейропсихологічні, лабораторні та інструментальні методи обстеження) проаналізовано характер та особливості соматоневрологічних взаємовідносин при виразковій хворобі дванадцятипалої кишки в стадіях загострення і ремісії та в залежності від наявності у пацієнтів *Helicobacter pylori* та використовуючи багатофакторний аналіз визначено діагностично та прогностично значущі особливості.

6. Практичне значення одержаних результатів дослідження.

Виявленні клініко-неврологічні, нейропсихологічні та параклінічні особливості у пацієнтів з ВХ ДПК сприятимуть удосконаленню діагностики та обґрунтуванню оптимізації підходів то терапевтичної практики у пацієнтів з ВХ ДПК, з урахуванням участі нервової системи в патогенезі патологічного процесу.

Обґрунтовано доцільність приділення більшої уваги клініко-неврологічному обстеженню, виявленню нейропсихологічних змін та діагностики вегетативних порушень у пацієнтів з ВХ ДПК.

Отримані в науковій роботі результати можуть бути використані у навчальному процесі кафедри неврології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика при викладанні студентам, інтернам та лікарям.

7. Обізнаність здобувача з результатами наукових досліджень інших вчених за обраною тематикою. Здобувачем у процесі написання дисертації опрацьовано 310 актуальних літературних праць інших вчених, з яких 36 кирилицею та 274 латиницею. За обраною тематикою здобувач має високу обізнаність з результатами наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених.

8. Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях.

За темою дисертації було опубліковано 11 наукових публікацій (з яких 5 одноосібно), з них 1 стаття у журналі, що входить до наукометричної бази Scopus, 7 статей у наукових фахових виданнях України та 3 тези в матеріалах міжнародних конференцій.

Праці, у яких опубліковані основні результати дисертації:

1. Tkachenko, O., Demydas, O., Kononets, O., & Lichman, L. Neuropsychological and psychometric parameters in the patients with duodenal ulcer depending on *Helicobacter pylori* presence. INTERNATIONAL NEUROLOGICAL JOURNAL. 2024; 20(2): 97–103. DOI: <https://doi.org/10.22141/2224-0713.20.2.2024.1059>. (Видання включено до міжнародної наукометричної бази Scopus).
2. Ткаченко О В, Демидас О В. Деякі неврологічні й лабораторні показники при виразковій хворобі дванадцятипалої кишки в стадії загострення залежно від наявності в пацієнтів *Helicobacter pylori*. International Neurological Journal (Ukraine). 2023; 19(6): 167-173. DOI: <https://doi.org/10.22141/2224-0713.19.6.2023.1017> (Фахове видання України).
3. Ткаченко О В, Демидас О В. Показники біоелектричної активності головного мозку при виразці дванадцятипалої кишки в стадії загострення за наявності та відсутності у пацієнтів *Helicobacter pylori*. Український неврологічний журнал. 2023;1-4:68 - 71. DOI: <https://doi.org/10.30978/UNJ2023-1-4-68> (Фахове видання України).
4. Демидас О. В, Ткаченко О.В. Клінічні характеристики стану вегетативної нервової системи та їх кореляційні взаємозв'язки з психометричними показниками у пацієнтів із виразкою дванадцятипалої кишки в стадії загострення та ремісії. Український медичний часопис. 2022; 4 (150): 100-103. DOI: 10.32471/umj.1680-3051.150.232312 (Фахове видання України).
5. Демидас О. В, Ткаченко О.В. Нейропсихологічні, психометричні та вегетативні кореляції у пацієнтів з виразковою хворобою дванадцятипалої кишки. Психосоматична медицина та загальна практика. 2023; Том 8 № 4: 1 - 8. DOI: 10.26766/pmgrp.v8i4.457. (Фахове видання України).
6. Демидас О. В, Стецюк Р. А, Варенюк В.В. Параклінічні характеристики у пацієнтів з виразкою дванадцятипалої кишки в стадії загострення та ремісії. Український медичний часопис. 2023; 6 (158): 88 - 92. DOI: 10.32471/umj.1680-3051.158.248764. (Фахове видання України).
7. Демидас О. В. Клініко-неврологічні характеристики у пацієнтів з виразковою хворобою дванадцятипалої кишки в стадії загострення та ремісії. Український неврологічний журнал. 2021; 3-4: 49-53. DOI: <https://doi.org/10.30978/UNJ2021-3-49> (Фахове видання України).
8. Демидас О. В. Особливості нейропсихологічних показників у пацієнтів із виразкою дванадцятипалої кишки в стадії загострення та ремісії. Український медичний часопис. 2022; 1–2 (147–148): 61- 63. DOI: 10.32471/umj.1680-3051.147.226245. (Фахове видання України).

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Демидас О. В. « Клініко-неврологічні особливості у пацієнтів з виразковою хворобою дванадцятипалої кишки ». Науково - практична конференція з міжнародною участю «Young science 3.0», 26 березня 2021, м. Київ, онлайн.
2. Демидас О. В. « Особливості нейропсихологічних показників у пацієнтів із виразкою дванадцятипалої кишки в стадії загострення та ремісії ». Науково - практична конференція з міжнародною участю «Young science 4.0 », 30 травня

2022, м. Київ, онлайн.

3. Демидас О. В. **Стендова доповідь** « Клінічні характеристики стану вегетативної нервової системи та їх кореляційні взаємовідносини з психометричними показниками у пацієнтів з виразковою хворобою дванадцятипалої кишки в стадії загострення та в стадії ремісії». VI Науково - практична конференція з міжнародною участю « Психосоматична медицина: наука та практика », 02-03 листопада 2023, м. Київ, онлайн.
4. Демидас О. В. Стендова доповідь « Деякі клініко-неврологічні показники при виразковій хворобі дванадцятипалої кишки в стадії загострення за наявності та відсутності у пацієнтів *Helicobacter pylori* » Науково – практичний симпозиум з міжнародною участю «Моделі надання неврологічної, психіатричної та наркологічної допомоги населенню в період війни », 24-25 листопада 2023, м. Харків, онлайн.
5. Демидас О. В. Деякі клінічні особливості соматоневрологічних взаємовідносин у пацієнтів з виразковою хворобою дванадцятипалої кишки. Збірник матеріалів науково- практичної конференції з міжнародною участю «Young science 3.0» (26 березня 2021, м. Київ) – С. 26-27. https://www.nuozu.edu.ua/images/Nauka/05_04_21-4.pdf
6. Демидас О. В. Тези : "Депресивні розлади у пацієнтів з виразковою хворобою дванадцятипалої кишки в стадії загострення та ремісії". Психосоматична медицина та загальна практика Том 8 № 4 (2023) DOI: 10.26766/pmgrp.v8i4.459.
7. Демидас О. В. Тези: «Клініко-параклінічні характеристики больових феноменів грудного відділу хребта у пацієнтів з виразковою хворобою дванадцятипалої кишки». Proceedings of the 11th International scientific and practical conference “Advanced technologies for the implementation of educational initiatives” (March 19 – 22, 2024) Boston, USA. International Science Group. 2024. 254 p. ISBN – 979-8-89292-743-7 DOI – 10.46299/ISG.2024.1.11.

9. Впровадження наукових досліджень у практику.

Отримані в науковій роботі результати можуть бути використані у навчальному процесі кафедри неврології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика при викладанні студентам, інтернам та лікарям.

10. Апробація результатів дослідження.

Основні положення та результати роботи оприлюднені на науково-практичних конференціях з міжнародною участю: науково - практична конференція з міжнародною участю «Young science 3.0», 26 березня 2021, м. Київ, Україна, науково - практична конференція з міжнародною участю «Young science 4.0», 30 травня 2022, м. Київ, Україна, VI Науково - практична конференція з міжнародною участю « Психосоматична медицина: наука та практика », 02-03 листопада 2023, м. Київ, Україна та науково – практичний симпозиум з міжнародною участю «Моделі надання неврологічної, психіатричної та наркологічної допомоги населенню в період війни », 24-25 листопада 2023, м. Харків, онлайн.

11. **Характеристика здобувача, його шлях у науці, ступінь наукової зрілості.** Проведені дослідження й опубліковані наукові праці характеризують Демидас Олену Василівну як кваліфікованого фахівця і дослідника. Здобувач має глибокі фахові знання, педагогічний хист, здібний до наукових досліджень, вміє глибоко аналізувати, аналітично мислити та формувати висновки. Методично проводив наукові дослідження за темою дисертації, приймав активну участь у проведенні науково - практичних конференцій в Україні та за кордоном. За період навчання у закладах вищої освіти та роботи у лікувальних установах зарекомендував себе як сумлінного здобувача та науковця, висококваліфікованого та відповідального лікаря-невролога. За період роботи в практичній медицині проявив себе як висококваліфікований лікар-невролог, який володіє класичними і новітніми методиками надання медичної допомоги в неврології та є сформованим, кваліфікованим науковцем з глибоким теоретичним та практичним рівнем підготовки, високою ерудицією та досвідом, що дозволяє вважати його фахівцем із спеціальності 14.01.15 «Нервові хвороби».

Висновок

Враховуючи актуальність теми дослідження, наукову новизну і практичне значення одержаних результатів, впровадження їх у практику, достатню повноту викладення матеріалів дисертації в опублікованих наукових працях, відповідність роботи вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановами Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 та Наказу МОН України від 19.08.2015 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», рекомендувати дисертацію Демидас Олени Василівни: «Клініко-неврологічні, нейропсихологічні та параклінічні характеристики у пацієнтів з виразковою хворобою дванадцятипалої кишки» до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття наукового ступеня доктора філософії із спеціальності 222 «Медицина».

Головуючий на засіданні

фахового семінару,
доктор медичних наук, доцент;
завідувач кафедри медицини невідкладних
станів НУОЗ України імені П.Л. Шупика

Антон Волосовець

Рецензент,

доктор медичних наук, професор;
завідувач кафедри неврології Національного
університету охорони здоров'я України імені
П.Л.Шупика

Марина Тріщинська

Рецензент,

доктор медичних наук, професор кафедри
неврології НУОЗ України імені П.Л. Шупика

Тетяна Насонова

Секретар фахового семінару,

доцент кафедри неврології, к.мед.н.

Роман Стецюк